

REGULAMIN PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU

W ZESPOLE SZKÓŁ LEŚNYCH W BIŁGORAJU

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203, 2361.)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. z 2019 r. poz. 391)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2015r., poz. 843)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej w zawodach (Dz. U. z 2017r. poz. 860).
5. Kodeks Pracy.
6. Porozumienie pomiędzy Ministrem Środowiska – występującym jako organ prowadzący ponadgimnazjalne szkoły leśne a Dyrektorem Generalnym Lasów Państwowych zawarte w dniu 25 października 2012 r.
7. Statut Szkoły, regulaminy oraz instrukcje obowiązujące w szkole i zakładach pracy, w których uczeń odbywa szkolenie praktyczne.

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

- 1.1. Praktyczną naukę zawodu organizuje się dla uczniów w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych określonych w programie nauczania dla zawodu technik leśnik w rzeczywistych warunkach pracy.
- 1.2. Praktyczna nauka zawodu jest organizowana w formie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.
- 1.3. Zakres wiadomości i umiejętności nabywanych przez uczniów w ramach praktycznej nauki zawodu oraz wymiar godzin tych zajęć określa program nauczania dla zawodu technik leśnik.
- 1.4. Podstawą organizowania zajęć praktycznych jest umowa zawarta między Dyrektorem Szkoły a Nadleśniczym Nadleśnictwa Biłgoraj.
- 1.5. Uczniowie kierowani są na praktyki zawodowe do nadleśnictw na podstawie umów zawartych między szkołą a nadleśnictwami przyjmującymi uczniów. Do umowy dołącza się program praktyki.
- 1.6. Uczniowie mogą odbywać praktykę zawodową za granicą w ramach wymiany uczniów szkół współpracujących lub projektów edukacyjnych.

- 1.7. Terminy odbywania zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych ustala Dyrektor Szkoły w porozumieniu z przedstawicielem Nadleśnictwa.
- 1.8. Czas pracy, prawa i obowiązki ucznia są ustalane na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie praktycznej nauki zawodu.
- 1.9. Nadleśnictwo, na terenie którego odbywa się praktyczna nauka zawodu, zapewnia środki dydaktyczne, odpowiednie warunki bhp i spełnia inne wymagania zgodne z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i porozumieniem zawartym pomiędzy Ministrem Środowiska a Dyrektorem Generalnym Lasów Państwowych.
- 1.10. W wyjątkowych przypadkach (uciążliwe warunki atmosferyczne) dopuszcza się prowadzenie praktycznej nauki zawodu w salach lekcyjnych.
- 1.11. Nadzór nad realizacją programu nauczania w zakresie praktycznej nauki zawodu pełni kierownik szkolenia praktycznego.
- 1.12. Zajęcia praktyczne prowadzą nauczyciele i instruktorzy praktycznej nauki zawodu.
- 1.13. Dobowy wymiar godzin zajęć praktycznej nauki zawodu uczniów w wieku do 16 lat nie może przekraczać 6 godzin, a uczniów w wieku powyżej 16 lat – 8 godzin. Jednostka zajęć praktycznej nauki zawodu trwa 60 minut. W czasie zajęć organizuje się przerwę 20 -30 minutową w zależności od liczby godzin.
- 1.14. Ocenę z zajęć praktycznych ustala się dwa razy w roku: na koniec I półrocza i koniec roku szkolnego. Ocenę ustalają nauczyciele praktycznej nauki zawodu, którzy mogą w tej sprawie zasięgnąć opinii instruktorów praktycznej nauki zawodu zatrudnionych w Nadleśnictwie. W ocenianiu ucznia uwzględnia się :
- stopień opanowania programowych efektów nauczania,
  - jakość pracy,
  - umiejętność łączenia teorii z praktyką,
  - zaangażowanie ucznia w wykonywaną pracę,
  - poszanowanie sprzętu,
  - przestrzeganie dyscypliny pracy,
  - przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
  - frekwencję na zajęciach,
  - prowadzenie dzienniczka zajęć praktycznych.
- 1.15. Zaliczenia praktycznej nauki zawodu w formie praktyk zawodowych dokonuje kierownik szkolenia praktycznego. Podstawą zaliczenia jest pozytywna ocena wpisana do dzienniczka praktyk przez opiekuna praktyk zawodowych.
- 1.16. Wystawienie pozytywnej oceny rocznej jest warunkiem otrzymania promocji do klasy programowo wyższej.

1.17. Do procedury odwołania się od oceny z praktycznej nauki zawodu stosuje się zasady zawarte w wewnątrzszkolnym systemie oceniania dotyczące oceny klasyfikacyjnej.

1.18. Uczniowie odpowiadają materialnie za dokonane umyślne zgubienie, uszkodzenie lub zniszczenie powierzonego sprzętu, narzędzia, urządzenia.

1.19. Przebieg realizacji programu praktycznej nauki zawodu podlega udokumentowaniu w dokumentacji przebiegu nauczania.

1.20. Praktyka zawodowa i zajęcia praktyczne są prowadzone w grupach lub indywidualnie. Liczba uczniów w grupie powinna umożliwić realizację programu nauczania i uwzględniać przepisy zawarte w „Instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu podstawowych prac z zakresu gospodarki leśnej”. Każdej grupie przydzielony jest nauczyciel praktycznej nauki zawodu.

1.21. Podziału uczniów na grupy dokonuje dyrektor szkoły lub opiekun praktyk zawodowych.

1.22. Nadzór pedagogiczny nad organizacją i przebiegiem praktycznej nauki zawodu sprawuje dyrektor szkoły i kierownik szkolenia praktycznego.

2.POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE.

Obowiązki szkoły i zakładów pracy w zakresie praktycznej nauki zawodu:

2.1. Szkoła wspólnie z Nadleśnictwem Biłgoraj zapewnia warunki do prowadzenia praktycznej nauki zawodu, a w szczególności:

- a) organizację stanowisk pracy, ich urządzenie i wyposażenie uwzględniające wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy,
- b) odzież, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej oraz środki higieny osobistej,
- c) pomieszczenia do przechowywania odzieży, obuwia roboczego i sprzętu,
- d) dostęp do urządzeń higieniczno-sanitarnych,
- e) posiłki regeneracyjne.

2.2. Szkoła i nadleśnictwo wyznaczają odpowiednio nauczycieli, instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz opiekunów praktyk zawodowych.

2.3. Szkoła i nadleśnictwo przyjmujące uczniów na praktyczną naukę zawodu zapoznaje ich z organizacją pracy, regulaminem pracy, szczególnie w zakresie przestrzegania porządku i dyscypliny pracy, oraz z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy.

2.4. Uczniowie odbywający praktyczną naukę zawodu objęci są szkolnym ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w razie wypadku podczas praktycznej nauki zawodu sporządza się dokumentację powypadkową.

2.5. Szczegóły współpracy między szkołą a nadleśnictwem w zakresie prowadzenia praktycznej nauki zawodu zawiera umowa.

3.PRAWA I OBOWIĄZKI UCZNIÓW ODBYWAJĄCYCH PRAKTYCZNĄ NAUKĘ ZAWODU

3.1. Praktyczna nauka zawodu jest częścią programu nauczania i uczestnictwo w niej uczniów jest obowiązkowe.

3.2. Ucznia obowiązuje Statut Szkoły oraz przepisy organizacyjno-porządkowe nadleśnictwa, w którym odbywa praktyczną naukę zawodu.

3.3. Uczeń odbywa zajęcia praktyczne lub praktyki zawodowe w terminie i miejscu ustalonym w harmonogramie zajęć praktycznych i harmonogramie praktyk zawodowych.

3.4. Uczniowie przed rozpoczęciem praktycznej nauki zawodu są zobowiązani:

- a) zapoznać się z regulaminem praktycznej nauki zawodu,
- b) zapoznać się z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przed pożarami, zasadami udzielania pierwszej pomocy oraz zobowiązać się do ich przestrzegania,
- c) zapoznać się z systemem oceniania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych,
- d) posiadać ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków,
- e) posiadać aktualne zaświadczenie lekarza medycyny pracy o zdolności do wykonywania zawodu leśnika (w razie jego braku nie zostanie dopuszczony do zajęć),
- f) posiadać dzienniczek zajęć praktycznych/praktyk zawodowych,
- g) znać program praktyk zawodowych

3.5. Zapoznanie się z powyższymi zasadami uczeń potwierdza pisemnie w protokole szkolenia, które odbywa się na pierwszych zajęciach praktycznej nauki zawodu.

3.6. Każdą nieobecność na zajęciach uczeń powinien niezwłocznie usprawiedliwić.

3.7. Nieusprawiedliwione nieobecności mogą spowodować nieklasyfikowanie ucznia i pozostawienie go w tej samej klasie.

3.8. W wyjątkowych sytuacjach (np. udział w zawodach, olimpiadach) szkoła może zwrócić się z prośbą o zwolnienie ucznia z odbywania praktyki w danym dniu.

3.9. W przypadku opuszczenia praktyki zawodowej z powodu choroby uczeń ma prawo do jej odpracowania w terminie późniejszym, w czasie wolnym od zajęć szkolnych. Nieodpracowanie praktyki skutkuje nieklasyfikowaniem z praktyki zawodowej.

3.10. W miejscu odbywania praktycznej nauki zawodu ucznia obowiązuje:

- a) noszenie określonej przepisami bhp odzieży ochronnej i środków ochrony osobistej.
- b) przestrzeganie zasad kultury osobistej,
- c) bezwzględne przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy
- d) troska o bezpieczeństwo własne i innych osób,
- e) dyscyplina, punktualność i sumienność w pracy,

- f) utrzymywanie stanowiska pracy w należytym porządku, dbałość o powierzony mu sprzęt, urządzenia i narzędzia,
- g) bezwzględne stosowanie się do wskazówek i poleceń wydawanych przez nauczyciela, instruktora praktycznej nauki zawodu lub opiekuna praktyk.

3.11. W czasie zajęć praktycznych uczniowi zabrania się:

- a) samowolnie zmieniać czas trwania zajęć praktycznych,
- b) opuszczać stanowisko pracy bez zezwolenia nauczyciela, instruktora lub opiekuna praktyk
- c) wykonywać bez zgody nauczyciela, instruktora lub opiekuna jakiegokolwiek czynności zlecone przez osoby postronne,
- d) wnosić materiały i sprzęt,
- e) zapraszać i przyjmować osoby postronne,
- f) palić papierosy, spożywać alkohol i przyjmować środki odurzające.

3.12. Na zajęciach praktycznej nauki zawodu uczeń jest oceniany zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania.

3.13. Uczeń ma obowiązek systematycznie prowadzić dzienniczek zajęć praktycznych i praktyk zawodowych odnotowując w nim wykonywane zadania zgodne z programem zajęć oraz dodatkowo uzyskane wiadomości i inne ważne informacje.

3.14. Uczeń ma obowiązek złożyć wypełniony dzienniczek praktyki zawodowej do opiekuna praktyk.

3.15. Ocena z praktyki zawodowej wystawiana przez opiekuna praktyki zawiera:

- ocenę z przygotowania zawodowego,
- ocenę stosunku do pracy,
- ocenę ogólną.

3.16. Dzienniczek praktyk z wystawioną oceną uczeń składa do kierownika szkolenia praktycznego.

3.17. Oceny cząstkowe, frekwencję, oceny śródroczne i roczne z zajęć praktycznych wpisuje do dziennika lekcyjnego wyłącznie nauczyciel praktycznej nauki zawodu.

3.18. Uczennica ciężarna jest zobowiązana do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie dyrektora szkoły i przedstawienia zaświadczenia lekarskiego zawierającego:

- czas trwania ciąży,
- orzeczenie o możliwości uczestniczenia w zajęciach praktycznej nauki zawodu,
- przeciwwskazania dotyczące prac wykonywanych na zajęciach praktycznej nauki zawodu.

3.19. Ponadto uczniowie mają obowiązek:

- a) systematycznie i aktywnie uczestniczyć w zajęciach praktycznych,
- b) dbać o swój wygląd osobisty i czystość,
- c) stosować się ściśle do ustalonego początku i końca przerw oraz końca zajęć, które ogłasza nauczyciel,
- d) przed przystąpieniem do pracy dokładnie zapoznać się z instrukcją obsługi maszyny lub zasad pracy obowiązujących na danym stanowisku pracy,
- e) uruchamiać urządzenia i maszyny tylko na polecenie nauczyciela,
- f) informować nauczyciela praktycznej nauki zawodu o uszkodzeniach maszyn, narzędzi i urządzeń,
- g) odnosić się z szacunkiem do nauczycieli i pracowników oraz okazywać grzeczność i uprzejmość koleżankom i kolegom,
- h) szanować i chronić przed uszkodzeniem maszyny, sprzęt i narzędzia oraz rzeczy własne i kolegów,
- i) po zakończeniu pracy sprzątać dokładnie swoje stanowisko pracy,
- j) zgłaszać natychmiast nauczycielowi każdy wypadek zaistniały w czasie zajęć praktycznych,
- k) zgłaszać natychmiast nauczycielowi fakt zniszczenia lub uszkodzenia narzędzi.

3.20. Prawa ucznia w czasie odbywania szkolenia praktycznego:

Uczeń ma prawo do:

- zapoznania z obowiązującym regulaminem praktycznej nauki zawodu,
- zapoznania z kryteriami oceniania,
- zapoznania z wymaganiami i oczekiwaniami nadleśnictwa,
- wykonywania zadań wynikających z programu zajęć praktycznych/praktyki zawodowej,
- korzystania z zaplecza socjalnego w postaci pomieszczeń do przebierania się, mycia, przechowywania odzieży i obuwia oraz spożywania posiłków,
- korzystania z maszyn i sprzętu niezbędnego do realizacji programu nauczania praktycznej nauki zawodu,
- informowania o nieprawidłowościach i zmianach dotyczących zakresu obowiązków, warunków bezpieczeństwa, czasu trwania praktycznej nauki zawodu itp.
- uzyskania informacji o proponowanej ocenie z praktycznej nauki zawodu i jej uzasadnienia,
- uzyskania wpisu i odbioru dzienniczka w ustalonym terminie,
- właściwego traktowania i poszanowania godności osobistej.

4. OBOWIĄZKI NAUCZYCIELA PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU, INSTRUKTORA I OPIEKUNA PRAKTYKI ZAWODOWEJ.

4.1. Nauczyciel praktycznej nauki zawodu/instruktor/opiekun praktyki ma obowiązek:

- przestrzegać przepisów określonych w „Instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu podstawowych prac z zakresu gospodarki leśnej”,
- nadzorować prace wykonywane przez uczniów zgodnie z obowiązującymi przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz instrukcją obsługi maszyny lub urządzenia; (błędy popełniane przez uczniów należy eliminować na bieżąco, zapobiegając powstawaniu i utrwalaniu niepożądanych nawyków),
- prowadzić zajęcia zgodnie z przyjętym harmonogramem,
- na pierwszych zajęciach przeprowadzić szkolenie z zakresu przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy; protokół z listą przeszkolonych należy przekazać do szkoły,
- sprawdzać frekwencję na zajęciach i praktykach zawodowych,
- dopilnować wydawania sprzętu do pracy, naczyń do przewozu i spożywania posiłku regeneracyjnego,
- pełnić nadzór nad uczniami w czasie przejazdu na zajęcia i w drodze powrotnej przebywając w pojeździe razem z uczniami,
- odsuwać od pracy uczniów, którzy rażąco naruszają przepisy bhp stwarzając zagrożenie dla siebie i innych osób, nie wykonują poleceń prowadzącego zajęcia,
- w czasie przerwy zwracać uwagę na kulturalne zachowanie i higieniczne spożywanie posiłku,
- po powrocie z zajęć nadzorować rozliczenie się uczniów z wydanego im sprzętu, ubrań roboczych i naczyń; należy zwrócić uwagę na stan techniczny i czystość oddawanego sprzętu oraz ubrań roboczych.

4.2. Nauczyciel zajęć praktycznych lub praktyki zawodowej wpisuje temat zajęć i frekwencję oraz oceny cząstkowe do dziennika lekcyjnego po zakończeniu zajęć.

4.3. Ocenę śródroczną i roczną z zajęć praktycznych ustalają wspólnie wszyscy nauczyciele praktycznej nauki zawodu, którzy prowadzili zajęcia w danej klasie.

4.4. Nauczyciel systematycznie ocenia uczniów na podstawie obserwacji pracy i efektów pracy, przestrzegania przepisów bhp oraz na bieżąco sprawdza i ocenia dzienniczki zajęć praktycznych lub praktyk zawodowych.

4.5. Nauczyciel zgłasza kierownikowi szkolenia praktycznego potrzebę zakupu sprzętu, materiałów i urządzeń niezbędnych do prawidłowej realizacji zajęć praktycznych oraz potrzebę naprawy sprzętu.

5.POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

5.1. W sprawach spornych nieuregulowanych niniejszym regulaminem decyzję podejmuje Dyrektor Zespołu Szkół Leśnych w Biłgoraju.

5.2. Każdy uczeń rozpoczynający naukę w Zespole Szkół Leśnych w Biłgoraju ma obowiązek zapoznać się z niniejszym regulaminem.

5.3. Regulamin obowiązuje od dnia dopuszczenia go do użytku w szkole przez Dyrektora Zespołu Szkół Leśnych w Biłgoraju.